

Cele lekcji – wymagania ogólne

- ♦ odkrywanie, że Kościół od początków istnienia, udzielając wiernym sakramentu namaszczenia chorych, realizuje Chrystusową posługę wobec chorych;
- ♦ pogłębienie zrozumienia znaczenia sakramentu namaszczenia chorych w życiu osób wierzących.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- ♦ wyjaśnia pojawiający się w Starym Testamencie związek między chorobą i grzechem;
- ♦ wymienia wydarzenia z Nowego Testamentu, w których Chrystus uwalniał od grzechu i choroby – leczył duszę i ciało;
- ♦ rozumie rolę wspólnoty Kościoła w kształtowaniu postawy szacunku wobec chorych i cierpiących;
- ♦ wskazuje znaczenie i skutki sakramentu namaszczenia chorych;
- ♦ wyjaśnia, kto i w jaki sposób udziela sakramentu namaszczenia chorych;
- ♦ definiuje pojęcia „wiatyk”, „bursa”.

Wartości

- ♦ poczucie odpowiedzialności, troski i szacunku wobec chorych i cierpiących;
- ♦ krytyczna postawa wobec przejawów nietolerancji i marginalizowania chorych w życiu społecznym.

Propozycja realizacji

Wprowadzenie

Metoda – dyskusja 2 x 4 x 8. Nauczyciel zapisuje na tablicy temat dyskusji: „Co najbardziej doskwiera poważnie (śmiertelnie) chorym?” i zachęca do rozmowy w parach. Następnie prosi o stworzenie grup czteroosobowych i wymianę spostrzeżeń na ten sam temat oraz spisanie ich na kartce. Podczas pracy w ósemkach

uczniowie prezentują swoje stanowiska, dodatkowo opracowują sposoby radzenia sobie z trudnościami, które – ich zdaniem – są najdotkliwsze w czasie zmagania się z chorobą. Na zakończenie wnioski z prac ósemek prezentowane są na forum klasy.

Podsumowanie: nauczyciel odnosi się do pracy uczniów. Podkreśla rolę Kościoła w kształtowaniu postawy szacunku i troski wobec chorych; zwraca uwagę, że chociaż choroba, a także często z nią związane cierpienie, lęk, odrzucenie, nietolerancja, ból i samotność są nieuniknione, to wierzący, w sakramencie namaszczenia chorych, mogą doświadczyć Bożej pomocy.

Rozwinięcie tematu

Metoda – burza pytań. Wybrany uczeń czyta fragment Ewangelii – Mk 2, 1-12. Zadaniem uczniów jest sformułowanie jak największej liczby pytań dotyczących wysłuchanego fragmentu. Pytania można zapisywać na tablicy. Następnie uczniowie wybierają jedno z nich, które – ich zdaniem – jest najistotniejsze w kontekście podejmowanego na lekcji tematu. Nauczyciel może sam wybrać to pytanie, które powinno być punktem wyjścia do wspólnej dyskusji, lub zlecić wykonanie całości zadania stworzonym wcześniej grupom.

Podsumowanie: nauczyciel wprowadza uczniów w teologię sakramentu namaszczenia chorych, wyjaśnia starotestamentowy związek między chorobą a grzechem, zdrowiem a pojednaniem z Bogiem, przebaczeniem a uzdrowieniem, a także ukazuje Chrystusa-Lekarza, który z uzdrowieniem ciała odpuszcza chorym grzechy, podkreśla rolę wspólnoty Kościoła, która prowadzi na spotkanie z Chrystusem. Warto w tym miejscu wykorzystać fragment z podręcznika z ramki *Trzeba bardziej słuchać Boga*, s. 234.

Nauczyciel dzieli klasę na osiem grup, z których każda – na podstawie podręcznika – przygotowuje odpowiedź na pytania:

1. Kto może przyjąć sakrament namaszczenia chorych?
2. Jakie są skutki namaszczenia chorych?
3. Od czego zależy skuteczność przyjmowanego sakramentu namaszczenia chorych?
4. Dlaczego nie można nazywać sakramentu namaszczenia chorych ostatnim namaszczeniem?
5. Jak należy przygotować się na przyście kapłana do domu?
6. Czym jest bursa?
7. Jak przebiega sakrament namaszczenia chorych udzielany w domu?
8. Co to jest wiatyk?

Na zakończenie przedstawiciele grup prezentują na forum klasy odpowiedzi. Nauczyciel sprawdza poprawność udzielanych odpowiedzi. Warto podkreślić

rolę najbliższej rodziny w umożliwieniu bliskim przyjęcia sakramentu namaszczenia chorych.

Zakończenie

- W Starym Testamencie choroba łączona była z grzechem;
- Nowy Testament ukazuje nam Chrystusa, który ma władzę nie tylko uzdrowić ciało, ale również ducha;
- od samych początków istnienia Kościół był miejscem sprawowania sakramentu namaszczenia chorych;
- sakrament namaszczenia chorych powinni przyjmować ludzie poważnie chorujący, osłabieni przez starość, a także przed niebezpieczną operacją;
- sakrament namaszczenia chorych ściśle jednoczy wierzących w ich cierpieniu z Chrystusem, daje m.in. pocieszenie, siłę, pokój, przebaczenie, a niekiedy też uzdrowienie;
- miejscem udzielenia sakramentu namaszczenia chorych może być dom, szpital, hospicjum, dlatego ważna jest rola najbliższej rodziny w umożliwieniu bliskim przyjęcia tego sakramentu;
- chorym w niebezpieczeństwie śmierci udziela się tzw. wiatyku.

Notatka

Tekst Zakończenia.

Korelacja z edukacją szkolną

- ◆ język polski – doskonalenie umiejętności rozumienia i interpretacji tekstu;
- ◆ wiedza o społeczeństwie – przyczyny, przejawy i skutki nietolerancji i stygmatyzacji;
- ◆ etyka – problemy moralne związane z końcem ludzkiego życia.

Inne możliwości realizacji

Metoda – praca w parach. Uczniowie dobierają się w pary i ustalają między sobą, kto będzie osobą A, kto osobą B. Nauczyciel podkreśla, że ważnym elementem tego zadania jest uważne czytanie, słuchanie i zapamiętywanie, ponieważ nie będzie się robiło notatek. Uczniowie otrzymują kartki z pytaniami: osoba A – załącznik 1, osoba B – załącznik 2. Uczniowie przygotowują się do odpowiedzi na pytania na podstawie podręcznika: osoba A – cała ramka *Przeczytaj*, s. 235, osoba B – tekst zaczynający się od słów „Jak już wiemy...” s. 236.

Nauczyciel wybiera parę, którą zaprasza na forum klasy (choć można też kontynuować tę część w mniejszych grupach). Prosi, aby pary wymieniły się kartkami

z pytaniami – uczniowie zatrzymują je do końca pracy tą metodą. Osoby A i B odczytując kolejne pytania z kartki, na zmianę „odpytują się”. Nauczyciel prosi, aby uczniowie uważnie słuchali swoich odpowiedzi. Można poprosić na forum kilka innych osób A i B, aby stworzyły zespół, który będzie pomagał w przypadku pojawienia się problemów z udzieleniem odpowiedzi. Nauczyciel powinien reagować na pojawiające się błędy. Kiedy uczniowie odpowiedzą na wszystkie pytania, nauczyciel zapowiada „kontrolę pamięci”. Prosi, aby osoba A przeczytała pierwsze pytanie, które ma na kartce, i na nie odpowiedziała. To samo robi osoba B. I tak na zmianę, do omówienia wszystkich pytań. Nad poprawnością udzielanych odpowiedzi w pierwszej kolejności sprawują kontrolę uczniowie, potem nauczyciel.

Podsumowanie: nauczyciel powtarza zagadnienia, z którymi było najwięcej problemów, odpowiada na wątpliwości uczniów, jakie mogły pojawić się podczas pracy. Warto podkreślić rolę najbliższej rodziny w umożliwieniu bliskim przyjęcia sakramentu namaszczenia chorych.